

LÊNIN

TOÀN TẬP

ĐẠI HỘI XI ĐẢNG CỘNG SẢN (b) NGA

VỀ TÁC DỤNG CỦA CHỦ NGHĨA
DUY VẬT CHIẾN ĐẤU

VỀ VIỆC THÀNH LẬP LIÊN BANG
CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA XÔ - VIỆT

NĂM NĂM CÁCH MẠNG NGA
VÀ NHỮNG TRIỀN VỌNG CỦA CÁCH MẠNG THẾ GIỚI

VỀ CHẾ ĐỘ ĐỘC QUYỀN NGOẠI THƯƠNG

THƯ GỬI ĐẠI HỘI

THÀ ÍT MÀ TỐT

45

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

45

Tháng Ba 1922 - tháng Ba 1923

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2006

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Illich Lênin (22-4-1870 – 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V. I. Lênin - Toàn tập* gồm 55 tập và 2 tập Tra cứu.

Bộ sách *V. I. Lênin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của Bộ *V. I. Lênin - Toàn tập*,

tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mátxcơva, xuất bản vào những năm 70-80 thế kỷ XX.

* * *

NĂM TÀU XÃ HỘI TỐI

Tập 45 gồm những tác phẩm do V.I. Lênin viết từ ngày 6 tháng Ba 1922 đến ngày 2 tháng Ba 1923. Trong tập này V.I. Lênin tiếp tục nghiên cứu những vấn đề quan trọng nhất của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và chính sách đối ngoại của nhà nước Xôviết, của phong trào công nhân và cộng sản quốc tế.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V. I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V. I. Lênin; Chú thích bằng chữ số Arập (¹) là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 12 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập bốn mươi lăm Toàn tập của V. I. Lê-nin gồm những bài viết từ ngày 6 tháng Ba 1922 đến ngày 2 tháng Ba 1923. Trong những bài này Lê-nin tiếp tục nghiên cứu các vấn đề quan trọng nhất của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, của chính sách đối ngoại của Nhà nước xô-viết, của phong trào công nhân và cộng sản thế giới.

Những kết quả của năm đầu tiên thực hiện chính sách kinh tế mới đã hoàn toàn khẳng định tính chất đúng đắn của chính sách ấy: chúng ta đã đạt được những kết quả đầu tiên trong công cuộc khôi phục nền kinh tế quốc dân, khối liên minh công nông đã được củng cố, địa vị quốc tế của nước Cộng hoà xô-viết đã được tăng cường. Trên cơ sở những thắng lợi đó, Lê-nin đã rút ra những kết luận quan trọng cho chính sách của Đảng cộng sản trong thời gian tới.

Tập này mở đầu bằng bài nói "Tình hình quốc tế và trong nước của nước Cộng hoà xô-viết" tại phiên họp đảng đoàn cộng sản của Đại hội công nhân kim khí toàn Nga ngày 6 tháng Ba 1922. Trong bài này Lê-nin đã đề ra nhiệm vụ ngừng sự rút lui tạm thời về kinh tế và chuyển sang thời kỳ chuẩn bị tấn công quyết liệt vào những phần tử tư bản chủ nghĩa, đồng thời cải tổ công tác đảng, công tác xô-viết và kinh tế cho phù hợp với tình hình đó.

Lê-nin đã trình bày và luận chứng một cách toàn diện về những nhiệm vụ mới của đảng tại Đại hội XI Đảng cộng sản (b)

Nga, họp từ ngày 27 tháng Ba đến ngày 2 tháng Tư 1922. Một số văn kiện có liên quan đến công việc của Đại hội này được đưa vào tập này.

Trong báo cáo chính trị của Ban chấp hành trung ương và trong các bài phát biểu khác tại Đại hội XI Đảng cộng sản (b) Nga, trong báo cáo "Năm năm cách mạng Nga và những triển vọng của cách mạng thế giới" tại Đại hội IV Quốc tế cộng sản, trong bài nói tại phiên họp toàn thể Xô-viết Mát-xcơ-va ngày 20 tháng Mười một 1922 và cả trong bài trả lời phỏng vấn của A. Ran-xom, phóng viên báo "Người bảo vệ Man-se-xtơ", và trong thư "Gửi khu di dân Nga ở Bắc Mỹ", — lần đầu tiên được công bố trong Toàn tập, — Lê-nin đã vạch rõ thực chất, ý nghĩa và các phương pháp tiến hành chính sách kinh tế mới.

Lê-nin đã chỉ ra rằng giữa chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa tư bản đang diễn ra một cuộc đấu tranh quyết liệt để giải quyết vấn đề "ai thắng ai". Cuộc thi đua giữa các xí nghiệp nhà nước và các xí nghiệp tư bản chủ nghĩa — các xí nghiệp thương nghiệp và công nghiệp, các xí nghiệp Nga và nước ngoài — đã triển khai, và nhiệm vụ đặt ra là phải thắng cho được chủ nghĩa tư bản trong cuộc thi đua ấy.

Lê-nin nhấn mạnh rằng, về phương diện kinh tế và chính trị, chính sách kinh tế mới hoàn toàn bảo đảm được khả năng xây dựng cơ sở cho nền kinh tế xã hội chủ nghĩa. Giai cấp công nhân nắm toàn bộ chính quyền. "Lực lượng kinh tế mà nhà nước vô sản Nga đang nắm trong tay hoàn toàn đủ bảo đảm cho bước chuyển sang chủ nghĩa cộng sản" (tr. 114). Đường lối chung của đảng đúng đắn. Vậy cái gì là cần thiết? Cần phải biết quản lý, biết tổ chức công việc một cách thực tiễn, phải học tập kinh doanh cho tốt. Lê-nin đề nghị tập trung trọng tâm công tác vào việc lựa chọn cán bộ một cách đúng đắn và kiểm tra việc thực hiện nghị quyết, chỉ thị của đảng và chính phủ. "Kiểm tra nhân viên công tác và kiểm tra việc chấp hành thực tế công tác — mấu chốt của toàn bộ công tác, của toàn bộ chính sách hiện nay là ở đây, vẫn ở đây và chỉ có ở đây" (tr. 19).

Xác định phương hướng hoạt động nhằm cải tiến bộ máy nhà nước, Lê-nin đã viết trong thư gửi Đoàn chủ tịch Đại hội V công đoàn những người làm công tác xô-viết toàn Nga như sau: "Nhiệm vụ cấp thiết chủ yếu nhất trong lúc này, và cũng vẫn còn là nhiệm vụ quan trọng nhất trong những năm sắp tới, là không ngừng tinh giản bộ máy xô-viết và giảm bớt chi phí của nó bằng cách giảm nhẹ biên chế, cải tiến tổ chức, xoá bỏ tác phong lè mề hành chính, bệnh quan liêu và giảm bớt các khoản chi tiêu phi sản xuất" (tr. 359).

Trong hoàn cảnh chính sách kinh tế mới, khi mà những tư tưởng thù địch đối với chủ nghĩa Mác đã trỗi dậy do các yếu tố tư bản chủ nghĩa đã phát triển chừng nào đó và thế lực tự phát tiêu tư sản lại tăng lên, thì công tác giáo dục tư tưởng trong quần chúng, cuộc đấu tranh chống hệ tư tưởng tư sản có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Trong tập này có bài viết nổi tiếng của Lê-nin "Về tác dụng của chủ nghĩa duy vật chiến đấu". Trong bài này Lê-nin đã xác định các phương hướng công tác quan trọng nhất của Đảng cộng sản trên mặt trận triết học; Người đã xác định mục tiêu của công tác đó, vạch ra các biện pháp thực tiễn và đồng thời định rõ những nhiệm vụ và phương pháp tuyên truyền vô thần. Toàn bộ bài viết này quán triệt tư tưởng về tác dụng cực kỳ vĩ đại của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử đối với việc cải tạo thiên nhiên, cải tạo đời sống xã hội và ý thức của con người. Để phát triển thêm những quan điểm trong tác phẩm "Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa kinh nghiệm phê phán" và cả trong "Bút ký triết học", Lê-nin đã nhấn mạnh tính tất yếu phải có mối liên hệ chặt chẽ giữa triết học mác-xít với khoa học tự nhiên, phải nghiên cứu toàn diện phép biện chứng trên cơ sở khái quát các hiện tượng và các quá trình trong đời sống xã hội và các thành tựu của khoa học tự nhiên.

Lê-nin viết rằng những người cộng sản cần phải kiên trì bảo vệ triết học của chủ nghĩa Mác, phải đấu tranh liên tục và không khoan nhượng chống mọi trào lưu duy tâm, đồng thời vạch trần tính chất phản động của các học thuyết triết học hợp thời trang